

31992R2081

24.7.1992

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

L 208/1

NÕUKOGU MÄÄRUS (EMÜ) nr 2081/92,**14. juuli 1992,****põllumajandustoodete ja toiduainete geograafiliste tähiste ja päritolunimetuste kaitse kohta**

EUROOPA ÜHENDUSTE NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Majandusühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 43,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, ⁽¹⁾

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust, ⁽²⁾

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

põllumajandustoodete ja toiduainete tootmisel, valmistamisel ja turustamisel on ühenduse majanduses oluline osa;

ühise põllumajanduspoliitika kohandamise raames tuleks soodustada põllumajandustoodangu mitmekesistamist, et saavutada turgudel parem tasakaal pakkumise ja nõudmise vahel; teatavate omadustega toodete edendamine võiks tuua märkimisväärt kasu maapiirkondade, eelkõige ebasoodsamate või kõrvaliste piirkondade majandusele, suurendades põllumajandustootjate sissetulekuid ja säilitades maaelanikkonda kõnealustes piirkondades;

lisaks on viimastel aastatel täheldatud, et tarbijad peavad toiduainete kvaliteeti olulisemaks kui kogust; see huvi teatavate toodete järele tekitab kasvava nõudluse määratletava geograafilise päritoluga põllumajandustoodete ja toiduainete järele;

turustatavate toodete suurt hulka ja nende kohta esitatava teabe rohkust silmas pidades peavad tarbijad parima valiku tegemiseks saama selget ja sisutihedat teavet toote päritolu kohta;

põllumajandustoodete ja toiduainete märgistamine toimub vastavalt nõukogu 18. detsembri 1978. aasta direktiivis 79/112/EMÜ (toiduainete märgistamist, esitlemist ja reklaami käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta) ⁽⁴⁾ sätestatud üldeskirjadele; teatavast geograafilisest piirkonnast pärit põllumajandustoodete ja toiduainete puhul tuleks nende erilist laadi silmas pidades vastu võtta täiendavad erisätted;

lähtudes soovist kaitsta määratletava geograafilise päritoluga põllumajandustooted ja toiduaineid, on teatavad liikmesriigid kehtestanud "registreeritud päritolunimetused"; need on osutunud edukaks tootjate hulgas, kes saavad suuremat sissetulekut tegelike pingutuste eest kvaliteedi parandamisel, ning tarbijate hulgas, kes saavad osta kõrgekvaliteedilisi tooteid, mille puhul on tagatud tootmisviisi ja päritolu;

on siiski erinevusi eri riikide tavades registreeritud päritolunimetuste ja geograafiliste tähiste rakendamisel; tuleks paika panna ühenduse seisukoht; ühenduse kaitse-eeskirjad soodustavad geograafiliste tähiste ja päritolunimetuste arengut, kuna tänu ühtsemale lähenemisviisile tagavad kõnealused eeskirjad ausa konkurentsi selliseid märgiseid kandvate toodete tootjate vahel ning suurendavad toote usaldusväärsust tarbija silmis;

kavandatud eeskirjades tuleks arvesse võtta olemasolevaid ühenduse õigusakte, mis käsitlevad veine ja piiritusjooke ning tagavad kõrgema kaitstuse taseme;

⁽¹⁾ EÜT C 30, 6.2.1991, lk 9 ja EÜT C 69, 18.3.1992, lk 15.

⁽²⁾ EÜT C 326, 16.12.1991, lk 35.

⁽³⁾ EÜT C 269, 14.10.1991, lk 62.

⁽⁴⁾ EÜT L 33, 8.2.1979, lk 1. Viimati muudetud direktiiviga 91/72/EMÜ (EÜT L 42, 15.2.1991, lk 27).

käesoleva määruse reguleerimisala on piiratud teatavate põllumajandustoodete ja toiduainetega, mille puhul on olemas seos toote või toiduaine omaduste ja geograafilise päritolu vahel; seda reguleerimisala võib siiski laiendada, et see hõlmaks ka muid tooteid ja toiduaineid;

kehtivate tavade kohaselt on asjakohane määratleda geograafiliste nimetuste kaks eri liiki, nimelt kaitstud geograafiline tähis ja kaitstud päritolunimetus;

sellise nimetusega põllumajandustoodete või toiduaine peab vastama teatavatele tehnospetsifikaadis esitatud tingimustele;

geograafiliste tähistega ja päritolunimetustega kaitse tagamiseks kõikides liikmesriikides tuleb need registreerida ühenduse tasandil; registrisse tehtud kanne peaks andma teavet ka asjaomasel alal tegutsevatele isikutele ja tarbijatele;

registreerimine peaks võimaldama igal asjaga isiklikult ja otsest seotud isikul kasutada oma õigusi, teavitades komisjoni liikmesriigi kaudu oma vastuväiteid;

tuleks kehtestada kord, mille alusel on võimalik tehnospetsifikaati pärast registreerimist muuta, võttes arvesse tehnoloogia arengut, või kustutada põllumajandustoodete või toiduaine geograafiline tähis või päritolunimetus registrist, kui asjaomane toode või toiduaine ei vasta enam tehnospetsifikaadile, mille alusel geograafiline tähis või päritolunimetus anti;

tuleks sätestada võimalus kauplemiseks kolmandate riikidega, mis annavad samaväärseid tagatisi seoses nende territooriumil antud geograafiliste tähistega ja päritolunimetustega väljaandmise ja kontrolliga;

tuleks sätestada kord, millega seatakse sisse tihe koostöö liikmesriikide ja komisjoni vahel sellel eesmärgil loodud regulatiivkomitee raames,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

1. Käesolevas määruses on sätestatud asutamislepingu II lisas osutatud inимtoiduks ettenähtud põllumajandustoodete ning käesoleva määruse I lisas loetletud toiduainete ja käesoleva määruse II lisas loetletud põllumajandustoodete päritolunimetuste ja geograafiliste tähistega kaitset käsitlevad eeskirjad.

Käesolevat määrust ei kohaldata veinivoodete ega piiritusjookide suhtes.

I lisa võib muuta artiklis 15 sätestatud korras.

2. Käesolevat määrust kohaldatakse, ilma et see piiraks ühenduse teiste erisätete kohaldamist.

3. Nõukogu 28. märtsi 1983. aasta direktiivi 83/189/EMÜ, millega nähakse ette tehnilistest standarditest ja eeskirjadest teatamise kord, (¹) ei kohaldata käesoleva määrusega hõlmatud päritolunimetuste ja geograafiliste tähistega suhtes.

Artikkel 2

1. Põllumajandustoodete ja toiduainete päritolunimetuste ja geograafiliste tähistega kaitse ühenduse tasandil toimub kooskõlas käesoleva määrusega.

2. Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) *päritolunimetus* – piirkonna, konkreetse koha või erandjuhtudel riigi nimetus, millega kirjeldatakse põllumajandustoodet või toiduainet,

— mis on pärit kõnealusest piirkonnast, konkreetsest kohast või riigist ning,

— mille kvaliteediomadused tulenevad valdavalt või eranditult teatavast geograafilisest piirkonnast koos selle looduslike ja inimfaktoritega ning mille tootmine, töötlemine ja valmistamine toimub määratletud geograafilises piirkonnas;

b) *geograafiline tähis* – piirkonna, konkreetse koha või erandjuhtudel riigi nimetus, millega kirjeldatakse põllumajandustoodet või toiduainet,

— mis on pärit kõnealusest piirkonnast, konkreetsest kohast või riigist ning

— mille eriline kvaliteet, maine või muud omadused tulenevad asjaomasest geograafilisest piirkonnast ning mille tootmine ja/või töötlemine ja/või valmistamine toimub määratletud geograafilises piirkonnas.

3. Päritolunimetustena käsitletakse ka teatavaid traditsioonilisi geograafilisi või mittegeograafilisi nimetusi, mis tähistavad teatavast piirkonnast või konkreetsest kohast pärit põllumajandustoodet või toiduainet ja vastavad lõike 2 punkti a teises taandes osutatud tingimustele.

(¹) EÜT L 109, 26.4.1983, lk 8. Direktiivi on viimati muudetud otsusega 90/230/EMÜ (EÜT L 128, 18.5.1990, lk 15).

4. Erandina lõike 2 punktist a käsitatakse teatavaid geograafilisi tähiseid päritolunimetustena, kui asjaomaste toodete tooraine pärineb geograafilisest piirkonnast, mis on suurem kui töötlemispiirkond või erineb sellest, tingimusel et:

- tooraine tootmispiirkond on piiratud,
- tooraine tootmiseks kehtivad eritingimused ning
- nende tingimuste täitmise tagamiseks on olemas kontrollimeetmed.

5. Lõike 4 kohaldamisel võib toorainena käsitada üksnes elusloomi, liha ja piima. Tooraine kasutamist võib lubada artiklis 15 sätestatud korras.

6. Lõikes 4 sätestatud erandi tingimustele vastamiseks tuleb kõnealuseid nimetusi tunnustada või peavad need olema tunnustatud asjaomase liikmesriigi kaitsega hõlmatud päritolunimetuseks või sellise korra puudumisel peab olema tõendatud nende tavapärane iseloom ning erakordne maine ja tuntus.

7. Lõikes 4 sätestatud erandi tingimustele vastamiseks tuleb registreerimistaotlused esitada kahe aasta jooksul pärast käesoleva määruse jõustumist.

Artikkel 3

1. Nimetusi, mis on muutunud üldnimetuseks, ei või registreerida.

Käesoleva määruse kohaldamisel tähendab "nimetus, mis on muutunud üldnimetuseks" põllumajandustoote või toiduaine nimetust, mis vaatamata sellele, et see on seotud koha või piirkonnaga, kus kõnealust toodet või toiduainet algselt valmistati või turustati, on muutunud põllumajandustoote või toiduaine üldnimetuseks.

Otsustamaks, kas nimetus on või ei ole muutunud üldnimetuseks, võetakse arvesse kõiki tegureid, eelkõige:

- olukorda liikmesriigis, kust nimetus pärineb, ning tarbimispiirkondades,
- olukorda teistes liikmesriikides,
- asjakohaseid riigi või ühenduse õigusakte.

Kui registreerimistaotlus lükatakse tagasi artiklites 6 ja 7 sätestatud korras, kuna nimetus on muutunud üldnimetuseks, avaldab komisjon selle otsuse *Euroopa Ühenduste Teatajas*.

2. Nimetust ei või registreerida päritolunimetuseks või geograafilise tähisena, kui see on vastuolus taimesordi või loomatõu nimetusega ning eksitaks tõenäoliselt üldsust toote tegeliku päritolu osas.

3. Enne käesoleva määruse jõustumist koostab nõukogu komisjoni ettepanekul kvalifitseeritud häälteenamusega mitte-täieliku soovitusliku loetelu käesoleva määruse reguleerimisalasse kuuluvate põllumajandustoodete ja toiduainete nimetustest, mida käsitatakse üldnimetuseks lõike 1 tingimuste kohaselt ning mida ei või seega registreerida vastavalt käesolevale määrusele, ning avaldab selle *Euroopa Ühenduste Teatajas*.

Artikkel 4

1. Kaitstud päritolunimetuse või kaitstud geograafilise tähise kasutamiseks peab asjaomane põllumajandustoodet või toiduaine vastama tehnoetsifikatsioonile.

2. Tehnoetsifikatsioon sisaldab vähemalt järgmisi elemente:

- a) põllumajandustoodet või toiduaine nimetus, sealhulgas päritolunimetuse või geograafilise tähise;
- b) põllumajandustoodet või toiduaine kirjeldus, sealhulgas vajaduse korral tooraine kirjeldus, ning toote või toiduaine peamised füüsikalised, keemilised, mikrobioloogilised ja/või organoleptilised omadused;
- c) geograafilise piirkonna määratlus ja vajaduse korral üksikasjad, mis osutavad artikli 2 lõikes 4 ettenähtud nõuete täitmisele;
- d) tõendid selle kohta, et asjaomane põllumajandustoodet või toiduaine pärineb geograafilisest piirkonnast artikli 2 lõike 2 punktis a või b (olenevalt sellest, kumba kohaldatakse) määratletud tähenduses;
- e) põllumajandustoodet või toiduaine valmistamismeetodi ning vajaduse korral autentsete ja muutumatute kohalike meetodite kirjeldus;
- f) üksikasjad, mis näitavad seost geograafilise piirkonna või geograafilise päritoluga artikli 2 lõike 2 punktis a või b (olenevalt sellest, kumba kohaldatakse) määratletud tähenduses;
- g) üksikasjad artiklis 10 sätestatud kontrollstruktuuride kohta;
- h) märgistus kasutatav eriteave, mis on seotud kaitstud päritolunimetuse või kaitstud geograafilise tähisega (olenevalt sellest, kumba kohaldatakse), või samaväärne tavapärane riiklik märgistus;
- i) ühenduse ja/või riigi õigusaktides sätestatud nõuded.

Artikkel 5

1. Registreerimist võib taotleda üksnes rühm või teatavatel artiklis 15 ettenähtud korras sätestatavatel tingimustel füüsiline või juriidiline isik.

Käesoleva artikli kohaldamisel tähendab "rühm" igasugust ühe ja sama põllumajandustoote või toiduainega tegelevate tootjate ja/või töötajate ühendust, sõltumata selle õiguslikust vormist või koosseisust. Rühma võivad kuuluda ka teised huvitatud isikud.

2. Rühm või füüsiline või juriidiline isik võib taotleda üksnes selliste põllumajandustoodete või toiduainete registreerimist, mida ta toodab või valmistab artikli 2 lõike 2 punktis a või b määratletud tähenduses.

3. Registreerimistaotlus sisaldab artiklis 4 osutatud tehnospetsifikatsiooni.

4. Taotlus saadetakse liikmesriigile, kus asjaomane geograafiline piirkond asub.

5. Liikmesriik kontrollib, kas taotlus on õigustatud, ning kui ta leiab, et taotlus vastab käesoleva määruse nõuetele, edastab ta selle komisjonile koos artiklis 4 osutatud tehnospetsifikaadi ja muude dokumentidega, millele ta on otsust tehes tuginenud.

Kui taotlus on seotud nimetusega, mis osutab ka teises liikmesriigis asuvale geograafilisele piirkonnale, konsulteeritakse enne otsuse tegemist asjaomase teise liikmesriigiga.

6. Liikmesriigid kehtestavad käesoleva artikli järgimiseks vajalikud õigusnormid.

Artikkel 6

1. Kuue kuu jooksul kontrollib komisjon ametliku uurimismenetluse käigus, kas registreerimistaotlus sisaldab kõiki artiklis 4 sätestatud andmeid.

Komisjon teatab oma järeldustest asjaomasele liikmesriigile.

2. Kui lõike 1 kohaldamisel jõuab komisjon järeldusele, et nimetus vastab kaitse saamise tingimustele, avaldab ta *Euroopa Ühenduste Teatajas* taotleja nime ja aadressi, toote nimetuse, taotluse põhipunktid, viited toote ettevalmistamisele, tootmist ja valmistamist reguleerivatele riiklikele sätetele ning vajaduse korral otsuse põhjendused.

3. Kui komisjonile ei esitata vastuväiteid vastavalt artiklile 7, kantakse nimetus komisjoni peetavasse "Kaitstud päritolunimetuste ja kaitstud geograafiliste tähistate registrisse", mis sisaldab asjaomaste rühmade ja kontrolliasutuste nimesid.

4. Komisjon avaldab *Euroopa Ühenduste Teatajas*:

— registrisse kantud nimetused,

— vastavalt artiklitele 9 ja 11 registris tehtud muudatused.

5. Kui komisjon otsustab lõikes 1 sätestatud kontrolli põhjal, et nimetus ei vasta kaitse saamise tingimustele, otsustab ta artiklis 15 sätestatud korras jätta tegemata käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud avalduse.

Enne lõigetes 2 ja 4 sätestatud avaldamist ja lõikes 3 sätestatud registreerimist võib komisjon küsida arvamust artiklis 15 sätestatud komiteelt.

Artikkel 7

1. Kuue kuu jooksul pärast artikli 6 lõikes 2 osutatud avaldamist *Euroopa Ühenduste Teatajas* võib iga liikmesriik esitada registreerimisele vastuväite.

2. Liikmesriikide pädevad ametiasutused tagavad, et kõikidel isikutel, kes tõendavad oma õigustatud majanduslikku huvi, lubatakse taotlusega tutvuda. Lisaks võivad liikmesriigid vastavalt liikmesriikides valitsevale olukorrale võimaldada taotlustega tutvuda ka teistel õigustatud huvi omavatel isikutel.

3. Iga füüsiline või juriidiline isik, keda registreerimine õigustatult puudutab, võib esitada vastuväite kavandatud registreerimisele, saates nõuetekohaselt põhjendatud avalduse oma elu- või asukohaliikmesriigi pädevale ametiasutusele. Pädev asutus võtab vajalikud meetmed, et võtta märkusi või vastuväiteid arvesse ettenähtud tähtaja jooksul.

4. Vastuväide võetakse vastu üksnes juhul, kui see:

— viitab artiklis 2 osutatud tingimuste eiramisele või

— näitab, et nimetuse kavandatud registreerimine kahjustaks olemasolevat, täielikult või osaliselt identset nime või tootemarki või olemasolevaid tooteid, mida turustatakse seaduslikult käesoleva määruse *Euroopa Ühenduste Teatajas* avaldamise ajal, või

— osutab omadustele, mille kohaselt on nimetus, mille kavandavat registreerimist taotletakse, üldnimetus.

5. Kui vastuväide on vastuvõetav lõikes 4 määratletud tähenduses, palub komisjon asjaomastel liikmesriikidel üritada kolme kuu jooksul jõuda omavahel kokkuleppele vastavalt siseriiklike menetlustele. Juhul kui:

a) jõutakse kokkuleppele, edastavad asjaomased liikmesriigid komisjonile kõik asjaolud, mille põhjal kokkulepe saavutati, ning taotleja ja vastuväite esitaja arvamused. Kui artikli 5 kohaselt saadud teave ei ole muutunud, tegutseb komisjon edasi vastavalt artikli 6 lõikele 4. Kui teave on muutunud, algatab komisjon uuesti artiklis 7 sätestatud menetluse;

- b) ei jõuta kokkuleppele, teeb komisjon otsuse artiklis 15 sätestatud korras, võttes arvesse mõistlikke ja õiglasi tavaid ning segiajamise tegelikku tõenäosust. Kui komisjon otsustab nimetuse registreerida, avaldab ta sellekohase teate vastavalt artikli 6 lõikele 4.

Artikkel 8

Märkeid "kaitstud päritolunimetus", "kaitstud geograafiline tähis" või samaväärseid tavapäraseid riiklikke märkeid võib kasutada üksnes põllumajandustoodetel ja toiduainetel, mis vastavad käesoleva määruse nõuetele.

Artikkel 9

Asjaomane liikmesriik võib taotleda tehnospetsifikaadi muutmist, eelkõige selleks, et võtta arvesse teaduse ja tehnika edusamme või määratleda uuesti geograafiline piirkond.

Artiklis 6 sätestatud korda kohaldatakse *mutatis mutandis*.

Komisjon võib siiski artiklis 15 sätestatud korras otsustada mitte kohaldada artiklis 6 sätestatud korda väiksemate muudatuste puhul.

Artikkel 10

1. Liikmesriigid tagavad, et vähemalt kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumist oleksid loodud kontrollstruktuurid, mille ülesanne on tagada kaitstud nimetusega põllumajandustoodete ja toiduainete vastavus tehnospetsifikaatides sätestatud nõuetele.

2. Kontrollstruktuur võib koosneda ühest või mitmest määratud kontrolliasutusest ja/või liikmesriigi poolt selleks heakskiidetud eraasutusest. Liikmesriigid edastavad komisjonile heakskiidetud asutuste ja/või organite ning nende volituste loetelud. Komisjon avaldab need andmed *Euroopa Ühenduste Teatajas*.

3. Määratud kontrolliasutused ja/või heakskiidetud eraasutused peavad pakkuma piisavaid objektiivsuse ja erapooletuse tagatise kõikide tootjate või töötajate suhtes, keda nad kontrollivad, ning nende kasutuses peavad pidevalt olema erialase ettevalmistusega töötajad ja vajalikud vahendid kaitstud nimetusega põllumajandustoodete ja toiduainete kontrolliks.

Kui kontrollstruktuur kasutab teatud kontrollide tegemiseks mõne teise asutuse teenuseid, peab see asutus pakkuma samu tagatise. Määratud kontrolliasutused ja/või heakskiidetud eraasutused vastutavad liikmesriigi ees siiski endiselt kõikide kontrollide eest.

Alates 1. jaanuarist 1998 peavad eraasutused vastama 26. juuni 1989. aasta standardis EN 45011 kehtestatud nõuetele, et saada liikmesriikidelt heakskiit käesolevas määruses sätestatud eesmärgil.

4. Kui liikmesriigi määratud kontrolliasutus ja/või heakskiidetud eraasutus tuvastab, et asjaomase liikmesriigist pärit ja kaitstud päritolunimetust kandev põllumajandustoodete või toiduaine ei vasta tehnospetsifikaadi nõuetele, võtab asutus vajalikud meetmed, et tagada käesoleva määruse järgimine. Asutus teatab liikmesriigile kontrollimisel võetud meetmetest. Asjaomastele isikutele tuleb teatada kõikidest tehtud otsustest.

5. Kui kontrolliasutus ei vasta enam lõigetes 2 ja 3 nimetatud kriteeriumidele, peab liikmesriik asjaomase asutuse heakskiidu tühistama. Liikmesriik teatab sellest komisjonile, kes avaldab *Euroopa Ühenduste Teatajas* heakskiidetud asutuste parandatud loetelu.

6. Liikmesriigid võtavad vastu vajalikud meetmed, et tagada käesoleva määruse nõudeid täitvate tootjate ligipääs kontrollisüsteemile.

7. Käesoleva määrusega sätestatud kontrollide kulud kannavad tootjad, kes kaitstud nimetust kasutavad.

Artikkel 11

1. Iga liikmesriik võib juhtida tähelepanu sellele, et kaitstud nimetust kandva põllumajandustoodete või toiduaine tehnospetsifikaadis sätestatud tingimus ei ole täidetud.

2. Lõikes 1 osutatud liikmesriik esitab oma tähelepanekud asjaomasele liikmesriigile. Asjaomane liikmesriik vaatab kaebuse läbi ja teavitab tähelepaneku esitanud liikmesriiki oma järeldustest ja võetud meetmetest.

3. Eeskirjade korduva eiramise korral ja juhul, kui asjaomased liikmesriigid ei suuda kokkulepet saavutada, tuleb komisjonile saata nõuetekohaselt põhjendatud avaldus.

4. Komisjon vaatab avalduse läbi, konsulteerides asjaomaste liikmesriikidega. Vajaduse korral võtab komisjon pärast artiklis 15 osutatud komiteega konsulteerimist tarvitusele vajalikud meetmed. Nende meetmete hulka võib kuuluda registreerimise tühistamine.

Artikkel 12

1. Ilma et see piiraks rahvusvaheliste lepingute kohaldamist, võib käesolevat määrust kohaldada kolmandast riigist pärit põllumajandustoodete või toiduaine suhtes, tingimusel et:

— kolmas riik suudab pakkuda artiklis 4 sätestatud tagatistega identseid või samaväärseid tagatise,

— asjaomases kolmandas riigis on artiklis 10 sätestatud korraga samaväärne kontrollikord,

— asjaomane kolmas riik on valmis pakkuma ühendusest pärit põllumajandustoodetele või toiduainetele ühenduse kaitsega samaväärset kaitset.

2. Kui kolmanda riigi kaitstud nimetus on identne ühenduse kaitstud nimetusega, lubatakse see registreerida, võttes nõuete-kohaselt arvesse kohalikku ja tavapärast kasutust ja segiajamise tegelikku ohtu.

Selliseid nimetusi lubatakse kasutada üksnes juhul, kui toote päritoluriik on etiketil esitatud selgelt ja nähtavalt.

Artikkel 13

1. Registreeritud nimetusi kaitstakse:

a) nende otsese või kaudse kaubanduslikul eesmärgil kasutamise eest registreerimisega hõlmamata toodete puhul, juhul kui asjaomased tooted on võrreldavad selle nimetuse all registreeritud toodetega või kui nimetuse kasutamisel kasutatakse ära kaitstud nimetuse mainet;

b) väärkasutuse, jäljendamise või seoste tekitamise eest, isegi kui on viidatud toote tegelikule päritolule või kui kaitstud nimetus on tõlgitud või sellele on lisatud väljend "viis", "tüüp", "meetod", "toodetud nagu", "imitatsioon" või muu samalaadne väljend;

c) muude toote lähte kohta, päritolu, laadi või olulisi omadusi käsitlevate valede või eksitavate märgete eest, mis esitatakse asjaomase toote sise- või välispakendil, reklaammaterjalides või tootega seotud dokumentides, ning selliste pakendite kasutamise eest, mis võivad anda vale mulje toote päritolust;

d) muu tegevuse eest, mis võib üldsust eksitada toote tegeliku päritolu osas.

Kui registreeritud nimetus sisaldab põllumajandustootte või toiduaine nimetust, mida peetakse üldnimetuseks, ei ole selle üldnimetuse kasutamine asjaomase põllumajandustootte või toiduaine puhul vastuolus esimese lõigu punktidega a ja b.

2. Liikmesriigid võivad siiski kuni viie aasta jooksul pärast käesoleva määruse avaldamist säilitada riiklikud meetmed, millega lubatakse kasutada lõike 1 punktis b osutatud väljendeid, tingimusel et:

— tooteid on sellise nimetuse all seaduslikult turustatud vähemalt viis aastat enne käesoleva määruse avaldamise kuupäeva,

— etiketil on selgelt märgitud toote tegelik päritolu.

Kõnealune erand ei tohi põhjustada toodete vaba turustamist sellise liikmesriigi territooriumil, kus kõnealuste nimetuste kasutamine on keelatud.

3. Kaitstud nimetused ei või muutuda üldnimetusteks.

Artikkel 14

1. Kui päritolunimetus või geograafiline tähis registreeritakse vastavalt käesolevale määrusele, lükatakse tagasi avaldus tootemargi nime registreerimiseks, kui see vastab mõnele artiklis 13 osutatud olukorrale ja on seotud sama liiki tootega, tingimusel et tootemargi nime registreerimise taotlus on esitatud pärast artikli 6 lõikes 2 sätestatud avaldamise kuupäeva.

Esimese lõigu sätteid rikkudes registreeritud tootemarkide nimed tunnistatakse kehtetuteks.

Käesolevat lõiget kohaldatakse ka siis, kui tootemargi nime registreerimise taotlus on esitatud enne artikli 6 lõikes 2 sätestatud registreerimistaotluse avaldamise kuupäeva, tingimusel et avaldamine toimus enne tootemargi nime registreerimist.

2. Võttes asjakohaselt arvesse ühenduse õigusakte, võib vaatamata päritolunimetus või geograafilise tähise registreerimisele jätkata ühele artiklis 13 osutatud olukorrale vastava tootemargi nime kasutamist, kui nimi oli registreeritud heas usus enne päritolunimetus või geograafilise tähise registreerimistaotluse esitamise kuupäeva, kui ei ole alust tootemargi nime kehtetuks tunnistada või tühistada vastavalt 21. detsembri 1988. aasta esimese nõukogu direktiivi 89/104/EMÜ (kaubamärke käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta) (¹) artikli 3 lõike 1 punktides c ja g ning artikli 12 lõike 2 punktis b sätestatud põhjustel.

3. Päritolunimetus või geograafilist tähist ei registreerita, kui tootemargi nime mainet ja tuntust ning kasutamise aega arvesse võttes võib registreerimine eksitada tarbijat toote tegeliku määratluse osas.

Artikkel 15

Komisjoni abistab komitee, kuhu kuuluvad liikmesriikide esindajad ja eesistujana komisjoni esindaja.

(¹) EÜT L 40, 11.2.1989, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud otsusega 92/10/EMÜ (EÜT L 6, 11.1.1992, lk 35).

Komisjoni esindaja esitab komiteele võetavate meetmete eelnõu. Tähtaja jooksul, mille vastavalt küsimuse kiireloomulisusele võib määrata esistuja, esitab komitee eelnõu kohta oma arvamuse. Arvamus esitatakse sellise häälteenamusega, nagu on sätestatud asutamislepingu artikli 148 lõikes 2 nõukogu otsuste vastuvõtmiseks komisjoni ettepaneku põhjal. Liikmesriikide esindajate hääli komitees arvestatakse kõnealuses artiklis sätestatud viisil. Eesistuja ei hääleta.

Kui kavandatud meetmed on komitee arvamusega kooskõlas, võtab komisjon need vastu.

Kui kavandatavad meetmed ei ole komitee arvamusega kooskõlas või kui komitee ei esita oma arvamust, esitab komisjon võetavate meetmete kohta viivitamata ettepaneku nõukogule. Nõukogu teeb otsuse kvalifitseeritud häälteenamusega.

Kui nõukogu ei ole otsust teinud kolme kuu jooksul alates nõukogu poole pöördumisest, võtab komisjon ettepanud meetmed vastu.

Artikkel 16

Käesoleva määruse üksikasjalikud rakenduseeskirjad võetakse vastu artiklis 15 sätestatud korras.

Artikkel 17

1. Kuue kuu jooksul pärast käesoleva määruse jõustumist teatavad liikmesriigid komisjonile seaduslikult kaitstud nimetused või liikmesriikides, kus kaitstesüsteem puudub, kasutamise käigus kehtestatud nimetused, mida liikmesriigid soovivad registreerida vastavalt käesolevale määrusele.

2. Komisjon registreerib artiklis 15 sätestatud korras lõikes 1 osutatud nimetused, mis vastavad artiklite 2 ja 4 tingimustele. Artiklit 7 ei kohaldata. Üldnimetusi siiski ei lisata.

3. Liikmesriigid võivad säilitada lõike 1 kohaselt edastatud nimetuste riikliku kaitse kuni asjakohase otsuse tegemiseni või registreerimiseni.

Artikkel 18

Käesolev määrus jõustub kaksteist kuud pärast selle avaldamist *Euroopa Ühenduste Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 14. juuli 1992

Nõukogu nimel

eesistuja

J. GUMMER

*I LISA***Artikli 1 lõikes 1 osutatud toiduained**

- Õlu,
- looduslik mineraalvesi ja allikavesi,
- taimeekstraktidest valmistatud joogid,
- leiva-, saia-, pagari- ja kondiitritooted,
- looduslikud kummivaigud ja vaigud.

*II LISA***Artikli 1 lõikes 1 osutatud põllumajandustooted**

- Hein,
- eeterlikud õlid.